

Bijzondere bijlage 66

Uitgave van de Heemkundige Kring

17 oktober 2004

**Plaatsing van “De 3 Hamers”
op de rotonde aan “de Statie” van Gooik**

INHULDIGING “3 HAMERS”

Mededeling aan de bevolking

Frans PEETERMANS

**Waarde
dorpsgenoten,**

**Béste
Guuëkenèèrs én
ménsjken èùt den
oemtrék,**

**Waarde
dorpsgenoten,**

**Beste
Gooikenaars en
mensen uit de
omgeving,**

As barong Lanseloët Iegnas va Gottignies was ek de lésten ieër va Guuëk.

Iek bén al mieër as 200 joeër duuëd, van ien 1786 al. En gelèèk mei mâ émmè ze iê dèèn uuk op 't kerkhof mèè wôpeskieljdj begrôven mei de drâ zielvern ômers op. Oemda 'k gieën nôkomeliengen â...

Iek ém iê altèèd gèèrn geweist. 't Dei mâ gruuët pleziêr da Guuëk in 1984 mèè wôpeskieljdj as gemanjtjewôpe gekouzn èèt. En 't doê mâ vandôg nog mieër duigd da ze mèèn drâ ômers ien 't gruuët op deis plosj, oeën de stoeëse va Guuëk, goeën zétn.

Iek bén der nèèg fiêr op, want 't és iê toch 'n bezonder plosj: 't és iê de puuët va Guuëk. Seizâr és iê nog gepasseid, kèèzers én kuniengen èùt onze vâderlandske geskiêdenies, zjéneroeëls én sjaldoeëtn, vwajazjèùrs én kômmerjsantn, miesjonâriesn én beidelèèrs, ménsjken te voêt, te pjèèr, pér koesj, per vlou, mei den tram, mei den buus of pér otou...Duûzende ménsjken passeirn iê alle dôgen...

Volges mâ zén dei drâ ômers goê gekouzn, ze pasn iê, ze stoeën op uile plosj. 't Zén stieënkappersômers, èùt de streik van de stieëngroëven ien Ieënegaa-en va woeë da mèèn vuiraars kwampen. 't Es geriêf vui te wérken, dei ômers. Dat dei iê stoeën, betieëkert dat iê ien

Als baron Lancelot Ignace van Gottignies was ik de laatste heer van Gooik.

Ik ben al meer dan 200 jaar dood, van in 1786 al. En samen met mij hebben ze hier dan op 't kerkhof mijn wapenschild begraven met de drie zilveren hamers op. Omdat ik geen nakomelingen had...

Ik was hier altijd graag. 't Deed mij groot plezier dat Gooik in 1984 mijn wapenschild als gemeentewapen koos. En 't doet mij vandaag nog meer deugd dat ze mijn drie hamers in 't groot op deze plek, aan de Statie van Gooik, gaan zetten.

Ik ben er trots op, want 't is hier toch een bijzondere plaats: 't is hier de poort van Gooik. Cesar kwam hier ooit voorbij, keizers en koningen uit onze vaderlandse geschiedenis, generaals en soldaten, reizigers en handelaars, missionarissen en bedelaars, mensen te voet, te paard, per koets, per fiets, met de tram, met de bus of per auto...Duizenden mensen passeren hier elke dag...

Volgens mij zijn die drie hamers goed gekozen, ze passen hier, ze staan op hun plaats. 't Zijn steenkappershamers, uit de streek van de steengroeven in Henegouwen waar mijn voorouders vandaan kwamen. 't Is gerief om te werken, die hamers. Dat ze hier staan, bete-

Guuëk genèerege ménsjke wuuënn, ménsjken da gèèrn e slagsken duigeiven, ménsjke mei iêver én korozje.

En we zén ien goej kompanjiê mei ons drâ ômers. Priensés Mathilde d' Udekem d' Acoz èèt deizelde ômerkes ien ui skielj dj. 't Es duus nog ewa famielje...

Madiengma, as ek iê vandôg ien Guuëk rondloenk én iek ziên de kèrk, de Cam (woë da 'k zuuë lank gewoenjdj ém), de stroeëtn, d' èùzn én de ménsjken, madiengma dat de Guuëkenèèrs al dei joeërn goê geboêrd émmen.

Vwala, sie. Iek goeën mei ne gereste gieëst weir noeë 'n eimel. Guuëkenèèrs, éspendruuëgers-bou-termélkzakken-taluuërlékkers, ge zèè goê beizeg. En ménsjken èùt den oemtrék, vanaf vandôg muigde gèèln dei va Guuëk uuk d' Ômers nuûmen of d' Ômermann of d' Ômer-vraa-en, gelék aske wieljtj.

Barong Lanceloët Iegnas va Gottignies én van 't Kèzèrreèk, Ieër va Guuëk, Mortier, La Haye, Borghestein, Gestel, Stieënkérke én zuuë vuut... goeën 't aale wénsjken. Profiësië-at!. Doetj zuuë voesj én... tot loeëter...Saluû!...

kent dat in Gooik werkzame mensen wonen, mensen die graag de handen uit de mouwen steken, mensen met ijver en inzet.

En we zijn in goed gezelschap met onze drie hamers. Prinses Mathilde d'Udekem d'Acoz voert dezelfde hamertjes in haar wapenschild. 't Is dus nog verre familie...

Me dunkt dat, als ik hier vandaag in Gooik rondkijk en ik zie de kerk, de Cam (waar ik zo lang woonde), de straten, de huizen en de mensen, me dunkt dat de Gooikenaars al die tijd goed geboerd hebben.

Ziezo. Ik trek met gerust gemoed weer naar de hemel. Gooikenaars, Hespendergers, Teljorlikkers, jullie zijn goed bezig. En, mensen uit de omgeving, vanaf vandaag mogen jullie die van Gooik "de Hamers" noemen of "de Hamermannen" of "de Hamervrouwen", zoals jullie willen.

Baron Lancelot Ignace van Gottignies en van 't Keizerrijk, Heer van Gooik, Mortier, La Haye, Borghestein, Gestel, Steenkerke enzovoort...neemt hier afscheid. Proficiat! Doe zo voort en...tot later...Gegroet!...

*Baron Lancelot Ignace van Gottignies (alias Frans Peetermans) vertelt zijn mededeling aan de bevolking, terwijl hij door een attente Guido Verckens droog wordt gehouden.
(Foto Johnny Van Bavegem)*

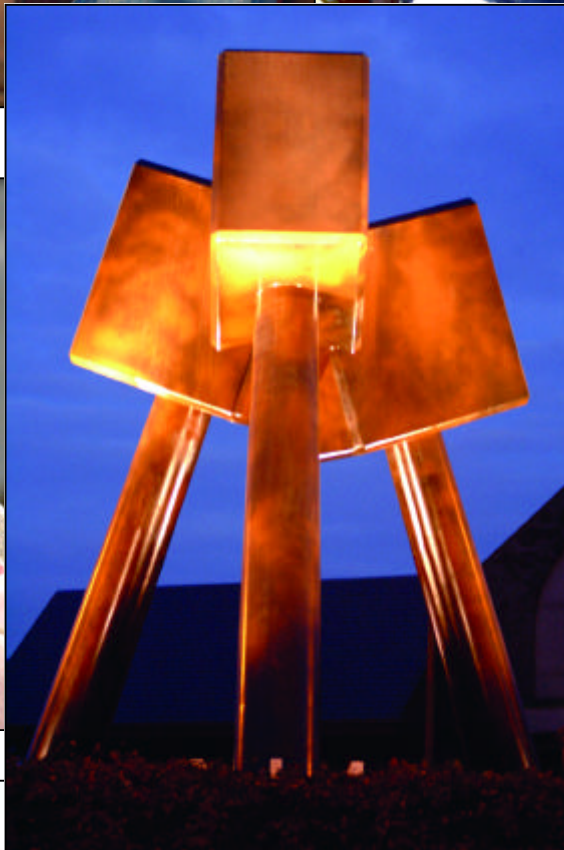
Boven de aankomst met paardenkoets van de notabelen van de gemeente Gooik. Daarna werden ze gevolgd door de majoretten (foto midden links) met daarachter de fanfare (foto midden rechts). Achter de fanfare komt de vrachtwagen met het monument van de "3 Hamers" reeds aangereiden.

Links op de foto wordt Frans Peetermans geïnterviewd door Dany Dehandschutter, de presentator van dienst. Helemaal boven en onderaan twee foto's van de talrijk opgekomen menigte die spijtig genoeg wat uitgeregend was.

Alle foto's werden genomen door Johnny Van Bavegem, Johan Verbanck en Jean-Paul De Loecker.

Links bovenaan zien we het gelegenheidsgroepje, bestaande uit Bart Praet, Jos Huwaert en Walter Evenepoel. Later zullen zij, samen met burgemeester Michel Doomst het Hamerlied ten gehore brengen (foto rechts boven).

Links zien we Dany Dehandschutter een gesprek voeren met Luc De Maeyer, de Gooikse kunstenaar die het monumentale kunstwerk ontwierp.

Hierboven zien we twee foto's van de plaatsing van het monument. Hier was het uiteindelijk toch allemaal om te doen die zeventiende oktober 2004.

Rechts zien we Jos Huwaert tevreden naar zijn tentoonstelling over de Statie kijken. Er waren toch een heleboel mensen langs geweest.

STATIEGESCHIEDENIS VEREEUWIGD IN HAMERLIED

Een gesprek met Jos Huwaert

Johnny VAN BAVEGEM

Het liedje D'ômers on de Stoeëse zorgde voor een opwekkende afsluiter na de plaatsing van het hamerbeeld. Het lied is een idee van Jos Huwaert. Hij schreef de tekst en bewerkte de basisversie nadien samen met zijn achterneef Walter Evenepoel (van Arjaun). Walter zorgde ook voor de muziek. Jos zong het lied op 17 oktober. Hij werd begeleid door Dirk Evenepoel, Bart Praet en burgemeester Michel Doomst. Het publiek kreeg de tekst zodat het refrein samen werd gezongen.

HK: Jos, waarom schreef je dit hamerlied?

Jos Huwaert: „Eigenlijk was het idee om iets te doen bij de hamerplaatsing, meer een plotse inval. Ik denk dat ik de laatste ben die ‚thuis‘ aan de Statie geboren is. Dat speelde mee. Alhoewel ik er al tien jaar niet meer woon, blijft er een band bestaan. Eerst dacht ik aan een gedicht. Maar een gedicht wordt gelezen en verdwijnt dan meestal. Een lied is dikwijls een langer leven beschoren. Daarom de keuze. Het idee om zo voor wat bijkomende sfeer te zorgen, speelde eveneens mee“.

HK: Wat wilde je zoal vertellen in dat lied?

„Het was de bedoeling om er een stuk van de geschiedenis van de Statie in te verwerken. Eigenlijk zit er een hele eeuw vevat in de drie strofen. Het begon met de tram en de kermis- sen aan de Statie. Het eindigt met de drie hamers, het symbool van Gooik. Daarenboven

wilde ik het verhaal ook luchtig maken, zoals het slot van het lied. Het is niet logisch te denken dat andere gemeenten dit beeld willen, maar dat is een plezierig onderdeel van het lied“.

Rechts de zingen- de Jos Huwaert die begeleid werd door het groepje op de onderste foto: Walter Evenepoel, Bart Praet en Michel Doomst. (foto's Johnny Van Bavegem en Johan Verbanck)

HK: Bij welk muziekgenre hoort dit lied thuis?

„Hier had ik de keuze snel gemaakt. Gooik en volksmuziek horen bij elkaar. Weet ook dat het lied een stuk folklore vertelt. Dan was de link snel gelegd. Ik vroeg Walter Evenepoel om er een meezinger van te maken, iets vergelijkbaars met het Dikken van Pamellied of met de marktliedjes van vroeger. Ik hoop nu alleen dat de gemeente dit lied in de toekomst nog gaat gebruiken. Het vertelt toch een stuk Gooikse geschiedenis“.

D' ÔMERS ON DE STOEËSE

Het lied

Jos HUWAERT / Walter EVENEPOEL

Refrein: *D G A7*
De stoeësse va Guuëk, dat és écht iêt appoeët!
D
Ge véntj iê gien kerk, gie kastieël of gien voeët.
G
We moesten iêt émmen da ge niêvest nie véntj,
E A A7
't Rond poentj da vroêg écht no e gruuët monemént!
D G
Naa émmen onz' ômers, gelék aske ziêt
A A7 D
D' aa stoeësse va 'n tram és ter gieël mé versiêd.

D A7
We stoeën iê vandôg mé veil ménsjken bâ-ieën
D.
Iê was nog niê gaa zuuveil volk op de bieën
D7. G
Al és et iê vruûger uuk kermes geweist,
A7 D
Dèèn koeste zelfs kiêzen èut viêr stameneis.
D A7
Et osjte kafei was ba Guust ien de Post,
D
Rechtouver ba Nuuëzn wier uuk oelje gelost.
D7 G
Ba Baziël on den tuuëg dénj de klanten "santei!"
A7 D
En zelfs Zjékken, den bakker, iêl uuëk stamenei.

De stoeësse va Guuëk, dat és écht iêt appoeët...

In 't joeër viêrenvieëteg és iê uuk goê geviêd,
Da was as den Dosj iê wier bèutegezwiêd.
Et was e gruuët fieëst, loeëter nemie gezing,
Mé de Ronde va Frankrèèk, jô dèèn uuk meskiên.
Mo den tède goeë vuijèut, de kassâ wier asfalt.
Gieën boërntam nemieë, moeë nen buus on den alt.
Op ne kieë wier van de losplosj een parking gemokt,
En dèèn èèd uuk Paula ui kommérse gestokt.

De stoeësse va Guuëk, dat és écht iêt appoeët...

Doe wier iê gevlougen teigen onderd ien d' uûr.
't Wier een lèèvesgevoeërleke koersboeën op 'n duûr.
Mo de snélèèdsmanjakken wiere skuuën afgeblokt
Want de proviensj èèd e prouper rond poentj iê gemokt.
Wiê passeit ien den oto of op de goensjtôske mét
Zal ziên wad e skuuë spél der iê és gezétj.
As d' ander gemantjes et ziên, wiele ze 't uuëk.
Mo da zal niê pakken, want 't zén d'ômers va Guuëk

De stoeësse va Guuëk, dat és écht iêt appoeët...

D' ômers on de Stoeëse

TENTOONSTELLING "AAN DE STATIE"

Foto's van vroeger

Jos HUWAERT

Boven een foto van het dagelijkse beeld van de "parking" aan het bushokje. Wagens die een plaatsje krijgen tussen de vrachtwagens.

Zo zag de Statie er uit toen in de jaren zeventig een wielervedstrijd werd georganiseerd. Op de oude losplaats werd er "ongedisciplineerd" geparkeerd.

Op de foto rechts staat Dany Schets zijn vader Frans (achter het stuur van zijn Amerikaanse wagen). Frans was namelijk de laatste officiële taxi(chauffeur) in Gooik.

Anekdote van de familie Zjekken: op de foto ziet u twee maal Jozef Huwaert. Toen Jos in 1958 werd geboren, sprak grootvader Jef volgende woorden: "Je gaat de kleine toch geen Jef noemen? Noem hem maar Jos. Anders spreken ze in Gooik van peike Zjekke en kleine Zjekken". En daar was hij niet voor te vinden.

Achteraan in een zaaltje van café De Statie had Jos Huwaert een tentoonstelling met oude foto's ingericht, die tot midden november liep. En het werd door de mensen geapprecieerd.